Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 4151 — SIX PAGES — NGÀY PHỤC HÀ 2 AOUT 1932. — MÙNG 1 THÁNG BẢY, NĂM NHÂM-THÂN — SÁU THƯỢNG — NĂM THỨ 25

Kẻ không chịu phục ai, cũng kẻ thấy ai cũng phục, đều là hạng ngu-si cản-đờ cả.
KINH-VIÊN TIÊU-NGỮ.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

GIÁ BÁO
Một năm..... 12$00
Sáu tháng..... 6.50
Ba tháng..... 3.50
Mỗi số..... 0.05

XIN LƯU Ý
Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý
Bài về đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v.-Ngô, Chủ-nhiệm

Báo xuất-bản hàng ngày, trừ ngày 1 và Chúa-nhựt

Của đây thép để: LUCTINH SAIGON
Dây thép nói: Số 203 Saigon

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA ✱ CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỢ

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 57 — SAIGON

Thay mặt cho tờ báo ở bên Pháp Quốc
E. BOURDET & Cie
9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

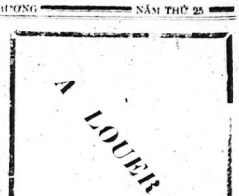

LỊCH SỬ HỘT GẠO

(It lâu nay, hột gạo Đông dương không bán được ra ngoại quốc, cái nguy cho nền kinh tế xứ nầy đã làm cho bọn Mẫu quốc cảm động. Chánh-phủ Pháp đã tổ chức nên những cuộc cổ động gạo Đông-dương, xem ra có kết quả mỹ-mãn lắm. Cho được bày tỏ cho người biết giá trị hột gạo, làm cho người ta yêu mến nó mà mua ăn, các nhà đi cổ động đã diễn thuyết nói về hết mọi điều thuộc về sự-trồng-trọt, cách cày cấy, cách nấu cơm, những sự liên hóa của hột gạo, những cái công dụng của hột gạo v. v. Đây là trích dịch một bài khảo cứu về lịch-sử hột gạo của ông Emile Cordomier đã giảng vào máy nỏ tuyên lưu thanh ở Paris ngày 30 tháng tư năm nay.

∴

... Hôm nay tôi muốn cùng chư thính-giả nói vắn tắt mấy lời về cái lịch-sử hột gạo là lương nó nuôi sống gần 900 triệu người thế-giới ngày nay, tức là một nửa loài người vậy.

Cái lịch-sử hột gạo lẫn với cái lịch-sử của loài người, bởi vì chắc rằng từ đời thượng-cổ, đã có cây lúa rừng mọc lẫn vào với cỏ ở trong các xứ nóng và ẩm, mà người đời cổ đã lấy hột về ăn. Lâu năm trước khi người ta chưa biết trồng cây trồng lúa và chưa biết chăn nuôi muông thú, chắc rằng người ta theo các loài vật mà tìm cây trái ăn, các loài vật lấy bữa giờ chưa nuôi lẫn với người được, nhưng người ta đã muốn tìm cách làm quen với nó.

Cái ngày người ta nhổ cây trên rừng hay ngoài đồng có về gần chỗ hang hay là lều ở để mà trồng mà bón tưới trông nom cho nó, tức là ngày xuất hiện ra nghề canh-nông vậy. Từ đó loài người được một kế sanh nhai thêm vào hai kế săn bắn và đi câu, kế mới ấy là nghề trồng các thứ cây trái ăn được vậy.

Trong khi ở châu Á tìm thấy cây lúa cùng với cây kê, cây ngô, và lấy hột làm của ăn thêm vào thịt, cá, thì ở châu Âu cũng tìm thấy bông lúa mỳ và chẳng bao lâu đem cây nó về trồng. Ở xứ Belgique, trong viện bảo tàng ở Carnac, và trong các hang đá ở Dordogne, có thấy chạm trổ hình bông lúa mỳ vào những hòn đá từ đời tối cổ.

Khi người cổ sơ vừa tìm ra lửa và lấy lửa nấu thịt muông chim và cá cho mềm, thì họ cũng dùng lửa mà nấu các thứ cây họ trồng trặc để ăn vậy. Thế là họ học biết cách nấu nướng thực phẩm. Ở bên Tàu, có nhiều câu chuyện cổ tích rất lâu đời để mà nói chuyện về hột gạo.

Có người nói rằng hột gạo đã phát minh ra trước nhứt ở xứ Java và ở trong xứ Ấn-độ. Nhưng có thể lấy lý mà luận rằng ở châu Á, phàm xứ nào khí hậu nóng và ẩm thì vẫn có cây lúa mọc rả. Xem lịch sử nước Tàu, về đời thượng cổ nào cũng thấy đã có người trồng lúa và kể. Ở xứ Đông dương hiện nay hãy còn thấy có cây lúa rừng không ai trồng mà nó cứ mọc.

Khi người cổ sơ biết lúa là ích lợi, và nghề trồng lúa đã lan rộng ra ở châu Á rồi, thì liền lập ngay ra lệ nghỉ về nghề trồng lúa, bởi vì người cổ sơ, phàm thấy cái gì làm cho mình sợ hay là có ích lợi cho mình, đều thờ kính ngay như là một thứ linh thần vậy.

Ở Tàu thì mãi đến năm 2800 trước Thiên Chúa giáng sanh, nhà vua mới đặt ra công lệ cho nghề trồng lúa. Vua Thần nông trị vì bảy giờ, định làm gương cho dân trồng lúa, mỗi năm một lần về mùa xuân, làm lễ tế trời và thần linh để xin phù hộ độ trì cho hột lúa nở nang và được mưa thuận gió hòa rõ vua cầm cày mà cày ba luống ở trong một sở ruộng để riêng cho được hành lễ ấy, kêu là Tịch điền.

Lễ ấy rất long trọng, cách thức cử hành đều đã định rành mạch cẩn thận. Vua thắng áo đại trào vào, cùng với triều thần văn võ, cầm cờ quạt tán lọng đi ra ruộng, đằng sau dân chúng lũ lượt kéo đi theo xem.

Đến năm 268 trong Tây lịch, vua nước Tàu nghĩ rằng: nguyên một cách cử lễ ở Tịch điền như thế, không đủ khích thích cho dân chăm chỉ và mở mang nghề trồng lúa ra được, bèn ra chiếu chỉ lấy 1000 mẫu ruộng để tự mình cùng với các quan cày cấy lấy cho được làm mẫn cho dân theo.

Thường thường trong những kỳ lễ tịch điền, có nhiều câu ca hát hay. Đây là hai câu hát có từ năm 486.

«Chuông xe vua ngự ở ngoài đường. Bệ bạ ta cùng quân thần ngự giá đi chơi. Cho được lòng dân kính mến, ngài thân hành đi cày ruộng».

«Hột giống tốt đã gieo, ta chắc có gạo ăn và chắc được hạnh phước».

Nhà vua nước Nam lâu đời thấu phục nước Tàu, cũng theo gương vua Tàu mà làm lễ cày ba luống ruộng, gieo ít hột giống cho dân theo. Lễ ấy có từ thế kỷ thứ mười, ở hành cung long trọng và theo như thể thức bên Tàu vậy. Hện ra ở xứ Trung-kỳ cũng còn lễ ấy, nhưng nay vua không thân hành ra cày ruộng nữa, chỉ ủy một quan đi thay.

Ở nước Nhựt ngày nay vẫn còn mở lễ, về mùa xuân; có những cô con gái mỹ miều tay cầm bông lúa, vừa khẩy đờn vừa theo nhịp trống mà nhảy múa và kêu cầu trời phù hộ độ trì cho lúa ở ngoài đồng.

Cũng anh em chị em chú Khách Lâu ở Nam-kỳ

Hỏi các đồng nghiệp hữu

Hết thảy trong các chức-nghiệp muốn bình vực quyền lợi chung cho nhau thì phải có cái cơ-quan đoàn thể. Vì vậy bấy lâu chúng ta thấy biết bao nhiêu hội Tương-tế thành lập rồi.

Việc lập thành hội Khách-Lâu tương-tế đã cùng anh em chị em lo việc ích chung cho nhau tôi đã để ý từ lâu rồi.

Tôi đã đi do hỏi ý-kiến của nhiều anh em chị em đồng nghiệp thì ai ai cũng tỏ ý hoan-nghinh một cách rất sốt sắng, nên tôi đã cùng nhau năm bảy anh em đồng-nghiệp ép cỏ lòng lo việc ích chung thảo luận xong bản điều-lệ rồi. Bởi vậy cho nên nay tôi xin có mấy hàng nầy bỏ cáo lên báo chương để mời hết thảy các đồng-nghiệp hữu đến ngày 4 Septembre 1932 đúng 9 giờ sáng nhóm tại nhà hội-quán Hội Thương-mãi kỹ-nghệ ở số 76 đường Lagrandière để nghe điều-lệ và có ý gì hay cho chúng tôi thêm vô cho được hoàn-toàn rồi sẽ để lên quan Thống-đốc xin duyệt-y vì quyền lợi của anh em chị em.

Vì quyền lợi của tất cả người làm chủ Khách-lâu ở Nam-kỳ.

Xin anh em chị em nhân chớt thì giờ qui báu, lại cho đông để định đoán những việc ích lợi chung cho nhau.

Thay mặt cho bản Trị-sự tạm thời.
VÕ-VĂN-HẠN
(Phong-Lãnh Khách-Lâu

Đăng bức thơ nầy tức là đính-chánh bài kia

Saigon, le 2 Août 1932.

Cùng ông Chủ-bút
« Lục-Tỉnh Tân-Văn » Saigon
Thưa ông,

Theo bài ông đăng trong số L.T.T.V. ngày hôm qua có một chỗ sai, nay tôi xin ông đính-chánh lại giùm.

Tiệm tôi từ xưa đến nay vẫn buôn bán khá: Số tiền thâu nó đi từ 1800$ đến 2800$ mỗi tháng, tùy theo lúc, tùy theo mùa.

Xem trong sổ thì tháng:

MAI	số thâu được	2361$72
JUIN	—	1868.02
JUILLET	—	2436.13

Nghĩa là kể theo đây thì tháng JUILLET số tiền thâu trội hơn JUIN 568$11 và hơn MAI 71$21 mà thôi.

Nay tôi cậy ông đính-chánh giùm về khoản nầy đặng cho anh em nhờ rằng tiệm tôi từ xưa đến nay giờ được bực trung cũng nhờ qui-khách chiếu cố.

Xin chào ông.

NGUYỄN-VĂN-ĐẮC
-:- *31-33 rue Sabourain* -:-

Nhớ xem tiểu-thuyết:

Gương trong giá sạch

bên trương nhi.

Những lễ ở bên châu Á nầy, cũng tựa như ở bên Tây, có nơi lỗ chức cuộc rước để cầu trời cho cây cối trồng trặc, như cuộc rước của người Rogations mở vào 3 ngày trước lễ Đức Chúa Giêsu lên lời vậy.

Năm ngoái, số người đến dự cuộc lễ đó là 5 000 năm nay, như lời người ta nói, thì tăng lên đến một vạn.

Về sự sửa đổi cách thâu thuê-thân

Có tờ bẩm-thảo Châu-trí của quan Thống-Đốc Nam-kỳ gởi cho các quan Tham-biện Chủ-tỉnh và các quan Kiểm-thuế chánh-ngạch ở Saigon và Cholon.

Những lệ luật hiện thời chỉ dẫn cách thâu thuế-thân của người bổn-xứ do theo tờ châu-trí số 190 đề ngày 24 Juin 1930, và số 310 ngày 14 Octobre 1930.

Bởi sự muốn lo lắng cho dân tình đóng thuế thân dễ-dàng và cách thâu thuế được giản tiện hơn, rén Chánh-phủ sắp đặt điều-lệ ngày 1er Janvier 1931, nhưng mà điều-lệ nầy đã làm thiệt hại cho công-nho nhiều; vì bởi dân bổ đã lạm dụng điều-lệ ấy mà trốn thuế.

Cho nên có mở ra một cuộc điều tra do rơi các quan Tham-biện Chủ-tỉnh và những viên quan chánh danh phận, lập tờ biên-bẩm cuộc điều tra nầy giao cho bên Ủy-viên Cố-vấn Annam thường-trực xem xét lại cho kỹ càng; sau khi xem xét rồi cũng công nhận rằng sự sửa đổi đề-lệ đương ban hành rất gian tiện về cách đóng thuế, không còn lo ngăn trở đều chi như tờ châu-trí đã nói trên đây.

Hội thế, cho nên sự cải-cách thâu-thuế hiện thời sẽ ban hành kể từ ngày 1er Janvier 1933.

1° — Còn về con niêm theo tờ châu-trí số 310 đề ngày 14 Octobre 1930 thì hãy bỏ.

Từ nầy về sau cách thâu thuế sửa đổi lại như xưa, nhưng mà Xã-trưởng phải làm biên-lai giao cho người đóng thuế và ghi vô bài thuế.

2° — Còn những dân bộ chánh đến cư ngụ khác làng được phép đóng thuế ngay cho làng nó cư ngụ làm ăn, song phần thuế ấy phải trả lại cho làng bộ chánh của chúng nó. Như vậy tên dân nào trốn thì làng gốc các của nó có thể tra xét mà tri tầm ra được.

Cách thâu thuế và trả thuế lại cho làng gốc các của nó sẽ làm theo cách sau đây do nơi sự kiểm xét của sở Kho-bạc:

a) *Về cách thâu trong làng.* — Khi nào một tên dân không có bộ trong làng mà đã có lãnh bài thuế làng khác rồi, được đến ngay nơi Xã-trưởng mà đóng thuế thì Xã phải chứng nhận vào bài thuế của nó và phát biên lai, rồi ghi tên nó vô một cuốn bộ riêng như kiểu theo đây:

Muốn cho cách thâu thuế được giản tiện thì mỗi làng phải có bẩm định giá thuế của mỗi Tỉnh.

b) *Cách đóng kho.* — Mỗi khi làng đi đến Tỉnh mà nạp thuế phải đem theo sổ riêng thâu nhận số thuế của làng khác. Trước khi đăng kho phải trình ghi vô sổ nơi Tòa-bố đặng người ta phát giấy (Phải tông) có biên số bạc thâu của mình, rồi đem đến Kho-bạc mà nạp và lấy biên-lai.

c) *Cách trả thuế lại cho Tỉnh khác.* — Số tiền thâu của quan Kho-bạc thì mỗi tháng phải làm Mandat riêng từ Tỉnh, do theo sổ riêng nơi Tòa-bố, gởi trả lại cho phần Tỉnh nào dân đóng bộ đó! Quan Kho-bạc nhận lãnh Mandat phải làm biên-lai cái ra số thuế đã thâu của dân cư ngụ khác làng.

Còn quan Tham-biện Chủ-tỉnh nào thâu thuế ấy phải làm thông-qui cái tên mỗi người đóng thuế cho phần Tỉnh nó, đặng cho làng bay phần thuế đã thâu của chúng nó rồi.

d) *Thuế kiểm-lâm và thuế thủy-lợi.* — Những thuế nầy có trong một vài làng mà thôi, số tiền đều khác nhau; theo lệ phải, dân cư ngụ làm ăn tại làng nào thì đóng thuế cho làng ấy. Không lẻ làng sanh-trưởng của nó giành phần thâu thuế ấy, vì người dân không có ở tại làng.

∴

Đó là những sự sửa đổi về cách thâu thuế-thân của người bổn-xứ cho được giản tiện và bớt sự tổn hao. Những cách sắp đặt khác theo tờ châu-trí số 190 ngày 24 Juin 1930, còn đương ban-hành: 1° bộ riêng của viên-quan và viên-chức bổn xứ thì bảy bỏ; 2° dân bộ chánh thì gồm có những dân ở luôn tại làng, hoặc là đi làm ăn tạm một lúc trở về, và những dân vắng mặt chưa xin bỏ bộ có văn-bằng hay là chưa bộ làng nào hết.

1° — Những cách sửa đổi đề chước lượng trên đây sẽ tùy nhiên làm cho trở hồi phần thuế ngu đã định trong lợi nghị ngày 3 Oct. 1921, lợi nghị ấy nói về công-nho của làng. Cách thâu thuế ngu nầy làm cho người chịu thuế phải xin về bộ chánh của làng nó cư ngụ làm ăn.

5° — Các thể-lệ mới đặt ra làm cho vững ý trong việc lập bộ chánh và tránh khỏi một ít sự khó khăn đã thấy trong mấy năm rồi, về sự tu bộ dân số và kiểm điểm linh tập, hay là việc trợ tâm chỉ ở nào phải tê-trợ cho những kẻ nghèo khổ.

NOTA: Tôi lược dịch theo tờ bổn thảo châu-trí gởi đăng báo cho qui ngài trong lục-châu xem coi có khoản nào cần xin sửa đổi thêm, mau tỏ ý kiến cho Chánh-phủ biết trước khi ban hành điều luật mới nầy.

VÕ-VĂN THIỆT
Hội-đồng cải-cách Nam-kỳ.

ĐÔNG-DƯƠNG HỎA-XA NAM-QUẬN

Đường Tourcham—Dalat

Xe chạy lại như cũ

Kể từ ngày 3 Août 1932 xe lửa lên xuống Tourcham-Arbre-Broyé chạy như thường, không có sang xe như trước nữa.

XE ĐÊM

Ở Saigon chạy: Thứ ba và thứ sáu 19 giờ 26 phút.

Tới Dalat: Thứ tư và thứ bảy 8 giờ 10 phút.

Ở Dalat chạy: Thứ năm và chúa nhựt 18 giờ 30 phút.

Tới Saigon: Thứ sáu và thứ hai 7 giờ 28 phút.

XE NGÀY

Ban ngài chỉ có xe Dalat chạy xuống Saigon mà thôi.

Ở Dalat chạy bằng ngày 6 giờ sáng. Tới Saigon 22 giờ 52 phút.

Saigon, le 30 Juillet 1932

Qui vị !

Muốn mướn về hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả:

Muốn vẻ hình dặng in trong sách, hình vẻ theo yêu-thị lời rao buôn bán

Các thứ tranh hoạt mĩ-thuật thiệt khéo vẻ bằng phấn hoặc bằng dầu, văn văn...

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57 rue L. Mossard SAIGON

TỜI RAO CỦA CHÁNH-PHỦ NAM KỲ

Về việc cho vay dài hạn

Chư vị nông-gia điền-chủ rõ:

Như sẵn muốn nạp bạc tại sở cho vay dài hạn, để mà dựng lại cái nền tài-lợi của mình, quyết hẳn đừng cầu cứu với ai là kẻ trung-gian hết.

Thể-lệ kiểu cách thước tắc cuộc cho vay tại sở đó: kiểu đơn xin vay và những tờ giấy phải gắn theo đơn vân vân..., thì sẵn có: tại mấy tỉnh dưới phần quan Chủ-tỉnh sẽ lòng giúp cất nghĩa cho, còn tại Chánh Sở thì các quan trí-sự chỉ rõ ràng, và cho không kiểu vở sẵn Sở cho vay ở tại số 117 đường Richaud Saigon.

Ai muốn ?....

Có một người đơn bà có con học tại trường Bổn-quốc; hiện giờ bà có lãnh nam ba vị học-sanh cũng học tại trường Bổn-quốc về an-ở tại nhà bà. Bà hết lòng chăm-nom lo lắng việc ăn rất tử-tế lắm.

Vậy những nhà nào ở xa, có con lưu học tại trường Bổn-quốc đây, muốn cho được có nơi ở-an tử-tế, khỏi lo nhọc-nhằn chi, thì nên tìm đến nhà bà mà gởi gắm. Ba sẵn lòng chiếu-cố.

Nhà bà ở tại đường
Pierre Flandin số 27—Saigon

Muốn nói tiếng Pháp cho được đúng....

Học tiếng Pháp, chữ Pháp ai, mà lại muốn nói tiếng Pháp cho được đúng không phải là sự dễ. Nhưng cũng mà rán tu bổ tìm cách học, thường cũng không khó gì làm.

Tôi hãy đơn quan một cuốn sách « NE DITES PAS » DITES » của ông Reubrubert, Directeur des Ecoles privaires de Saigon, sau ra, rồi cứ theo đó mà tự học lấy lấy giữ mình, tôi sẽ nói được đúng không sai.

Sách nầy có bán một cách kỳ lắm, ai cần dùng thì cứ đến mà hỏi, đừng đem sự các có hỏi thế nào là gọi không tốt, cách ra sao cách đúng biết hoàn-toàn, không sai. Vậy nên mới để là « NE DITES PAS » DITES » (Không nên nói: « Nên nói: »)

Tỉ như khi gặp nên nói: « Si je serais riche, j'aurais une belle maison », mà nên nói như vầy: « Si j'étais riche, j'aurais une belle maison ».

Ấy là chỉ sơ một vài điều ra để cho biết cách chỉ bảo kỳ lưỡng, cẩn rất như thế nào, thật là có ích lợi trong một cuốn sách đủ kiểu có câu nào là không làm cho « phải cái phải, hay để dùng trong khi chuyện vãn.

Ai là người có biết chữ Pháp, muốn nói cho được đúng, hãy nên mua cuốn sách nầy mà để dành. Có ích lắm và dễ học lắm.

Có để bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của, 57, rue Lucien Mossard, Saigon.

Giá mỗi cuốn: 0$30

ĐÁM CƯỚI MÀ MẤT VỢ

(Tiếp theo)

— Phải, đang lúc ăn uống nàng dâu đi đâu mất.

— Cái này mới lạ cho chớ !

Tôi thường có thấy nhiều đám, là trước ngày đám cưới nàng dâu trốn mất và có khi cưới hỏi về ăn ở với nhau rồi nàng dâu mới đi, cho tới không thấy lần nào mà nàng dâu trốn đi gấp như vầy. Vậy rồi chuyện ấy ra làm sao, ông bạn làm ơn cho tôi biết rõ coi.

— Tôi nói trước cho ông hiết đa, trong báo họ nói không được rõ.

— Không sao. Rồi mình sẽ làm cho rõ ra.

— Đây tờ trong một tờ báo kia nói như vầy :

« *Trong một đám cưới long trọng có xảy ra một việc rất kỳ.*

« Cậu nhà ông Lord Robert Saint Simon đẫu lấy làm lạ về một việc xảy ra trong đám cưới ngài. Lễ cưới xong rồi hồi hôm qua, kế ngài lại nàng dâu đi đâu mất làm cho cả nhà kiếm tìm tứ mở. Người nhà muốn giấu nhẹm nhưng mà giấu không được nên thiên-hạ đều hay biết hết.

« Đám cưới làm rồi tại St Georges, Hanover Square, dự trong đó chỉ có ông Aloysius Doran, bà công-tước De Halmoral Lord Rankwater, Lord Eustache và Lady Clara Saint Simon (anh chị của chàng rể). Lễ hôn phối làm xong rồi bọ hẹng kéo đến nhà ông Doran tại Lancaster Gate mà dự tiệc. Trong lúc người ta khách khứa thì có người dân-bà lước lước đi vô nói rằng Lord Saint Simon là tinh-nhân của mình nên « nói cải om sòm làm cho cả đám tiệc đang vui cười thành ra hỗn-độn. Rốt cuộc trong nhà phải biểu dẫy tớ đuổi ra.

« Thời may là nàng dâu không hay ý việ ấy, rồi lại ngồi dự tiệc kế nói « nhức đầu chóng mặt nên kiếu vô phòng. Ông cha là ông Doran thấy « lâu quá nên vô phòng kêm thì không thấy, hỏi con tì-tất thì nó « nói thấy có vô lấy cái nón và cái « mãn-tô rồi đi. Còn đứa ở nói có « thấy một người dân-bà đi ra khỏi « nhà, có choàn một cái mãn-tô, « như-ý nó không để là bà St Simon « (nàng dâu).

« Khi ông Doran hay tin buồn ấy « rồi thì cũng chẳng rề mà đi cáo báo « cho cô hột hay.

« Vụ nầy đã mở đáng tra xét, ước « ao rồi đây sẽ kết-quả. Tuy tra xét « thì coi bộ băn-hăi nhưng chiều hôm « qua tôi nay chưa tìm ra được nàng « dâu. Người ta nghi rằng nàng dâu « bị âm bại nên sở tuần-cảnh đã bắt « người dân-bà đi vô làm rồi trong « lúc đải đằng hai họ vì người ta nghĩ « rằng không biết chừng lại ghen « tương mà làm ra có sự ».

— Bao nhiêu đó hết sao ?

— Còn chớ ! còn một khoản trong báo khác nói rằng người dân-bà ấy tên là cô Flora Millar biện giờ bị giam. Cô nầy là một nhà múa men (khiêu vũ) ở Allegro có tư tình với chàng rể đã mấy năm nay. Trong báo nầy nói có bao nhiêu đó mà thôi.

— Thôi, bao nhiêu đó cũng đủ rồi.

Ông Sherlock nói vừa dứt thì nghe tiếng chuông, nên ngài nói : « Nè ông Watson, ông đứng đi đâu đa, ở đây với tôi ».

Nói chưa dứt thì thấy một người khôi ngô tuấn tú bước vào, sắc mặt có hơi xanh, mũi cao, miệng rộng, con mắt tự nhiên coi bộ oai nghi, hễ nói ra là được sai khiến và cho người vâng theo. Cử động lẹ làm nhưng coi ra thì biết người lớn tuổi hơn. Sắc diện ăn mặc đoan trang. Khi người nầy dỡ nón thì thấy đàng trước có tóc lốm đốm, còn chính giữa ốc thì sói.

Ông Sherlock bước ra ngó thấy liền nói : Chào ông Saint Simon, xin mời ông ngồi và ngồi xít lại lò lửa rồi ông thuật chuyện đầu đuôi cho tôi nghe với.

— Chuyện nầy thật là đau đớn cho tôi và quái lạ lắm, ông !

— Chuyện ấy tôi có nghe trong báo nói rồi nhưng không biết phải ý như vậy chăng ? Vậy ngài lấy báo nầy xem thử coi.

Ông Lord Saint Simon lấy mấy tờ báo xem rồi nói : Thiệt sự như vậy đó đa !

— Chuyện nói bao nhiêu đó chưa đủ tôi đoán quyết được. Vậy để tôi hỏi ngài vài điều : Hồi ngài cặp cô Hatty Doran lần đầu hết ở đâu, lúc nào ?

— Tôi cặp tại San Francisco cách nay một năm.

— Hồi lúc ngài sang qua Huê-kỳ đó phải chăng ? Vậy mà khi ấy bai người có rải ái-tình chi chưa ?

— Phải, lúc tôi sang qua Huê kỳ đó, tôi thấy cổ vui vẻ nên hay chuyện vẫn khẳn khít nhau.

— Ông thân của cổ ấy giàu có lớn lắm phải không ? Nghe người ta nói nói với ngài Thái-bình-dương ông ta là một tay cự-phú hơn hết phải không ?

— Phải !

— Vậy ngài có nghe nói ông lâm nghề gì mà giàu lớn như như vậy chăng ?

PHI-LIÊM.

(Mai-tiếp)

Chưng Dầu Xào !

Tiệm hột xoàng của ông Triệu đồng

François SỰ

ở 68 Boulevard Bonnard — SAIGON

CHƯNG DẦU XÀO

1° Những *Bijoux Fin* bên Tây mới qua và số, kiểu tốt vô cùng nào *Médaillons* (hình thế áo Bure Bà), đây chuyền cổ, chuyền đồng-hồ *Bracelets* v. v. đẹp để bết sức !!

2° Cũng trong một căn tiệm ấy làm trăng hoa tang, để đi điếu đám tang, trăng hoa khéo léo, mà 9ờ hơn 1ết, vì khỏi mướn phố, mướn người thêm cũng chung trong tiệm ; vì thợ trăng hoa thất nghiệp, ông mướn rẻ, nên bán phá giá.

3° Còn nói gì hột xoàng bán đồ bán thảo.— Hột đá chói nước thiệt giả.

Hãy đến xem.— Không đầu bằng !

École MICHEL

1 et 3, Rue Lanzarotte

SAIGON

ĐỐC HỌC Ông MICHEL, cử nhơn toán pháp, có dạy 14 năm rồi trong các trường nhà nước, người cha mẹ đáng tin cậy.

Có lớp từ 1re 2e 3e 4e Années và Cours Supérieur

Nhà trường mới, chỗ ở rất mẻ, sạch sẽ, và theo vệ sanh.

Cha mẹ muốn cho con nên thì phải cho nó học nơi TRƯỜNG MICHEL tr Cours Supérieur hay là 1re Annee.

NGÀY TỰU TRƯỜNG :
1er AOUT 1932

Thể-thao hoàn cầu

TENNIS

Cuộc tranh coupe Davis độ chót. Nước Pháp thắng Huê-kỳ trong ngày đầu hai độ rọn (2 à 0).

Coupe Davis là cái coupe về môn tu-nit lớn nhứt ở hoàn cầu, do ông Davis cho. Thường năm các nước lớn đều có phái nhà đại-tài về quần-vợt của mình đi tranh coupe ấu. Cho đến nước mình, Chim Gieo không được hân hạnh dự-tranh, song thiết tưởng anh em mộ thể-thao không ai là không để ý tới.

Vậy nên đến nay cuộc tranh đấu oăn kết liễu, cũng nên cho anh em rõ coi rồi đây nước nào sẽ đoạt cái coupe ấu.

Ngày 30-7-32, nước Pháp đánh đã chốt với Huê-kỳ. Đến giờ tranh đấu thì muôn ngàn khán-giả đã chờ sẵn rồi. Bữa ấu có Dice Giám-quốc quan Tổng-trưởng bộ Thể-dục, các nhà chánh-trị và thể-thảo đại tài đều đến xem.

Borotra thắng Vines

Vines là hi-vọng của Huê-kỳ ; một tay mùa vợt thiếu-niên con nhứa tương lai tốt đẹp (theo lời Tilden nói). Một tay lợi hại và bao nhiêu dặu trông mong của người Huê-kỳ đều trật nào một mình Vines, mà nay đã bị Borotra là tay mùa vợt không được hay cho thường trong khi tranh đấu.

Theo chương trình thì Lacoste ra tranh song sĩ và đau với không thể ra sân, rồi nhường cho Borotra. Borotra ngăn ngại không muốn, vì hồi năm ngoái đã thua hai trận đánh đôi chiếc trong cuộc tranh coupe ấy, lại cũng muốn giữ tư-cách thể-thảo nữa. Song rồi Borotra phải ra tranh, không sao từ chối đặng. Borotra bây giờ không phải như hồi năm ngoái, banh của va đều lắm không sai chạy nữa. Độc nhứt là lên đường trên lưới, hễ banh trả lại là thấy bên nghịch sắp ngay. Tuy vậy mà vô đầu hình như Borotra khớp cái service của Vines nên đánh hư nhiều. Đánh lần lần mới ăn ý rồi ba Vines bắn đầu 6/4.

Qua bàn nhì Borotra càng đánh hay hơn nữa : còn Vines tức giận bèn liên casquette mình đi, có lẽ muốn cho nhẹ bớt chăng ? Lam thế nào cũng tránh không khỏi banh drive dài và chỉ mức của Borotra, nên Vines đánh chịu thua bàn thứ nhì 2/6 nữa.

Đến bàn thứ ba Vines rán hết sức ; kêm cách đánh lại được như cũ ba Borotra lại 6/2.

Bàn thứ tư Borotra cho Vines chạy bên nầy qua bên kia sân, rồi dặt bằng những trái banh drive thật mạnh, đi không thấy kịp, Vines cố ý làm cho Borotra giận, mà Borotra càng giận càng đánh độc hơn, kết cuộc Borotra thắng Vines 6/4, 6/2, 2/6, 6/4.

Trận thứ nhì

Cochet hạ Allison

Huê kỳ năm nay để Frank Shields ra, đem Allison thế vào vì Allison đã đi đến độ chót nơi sân Wimbledon hồi năm ngoái. Còn Shields không được dự tranh bởi lại vì mới thua Von Cramm hôm tuần rồi.

Kẻ nào Cochet ra sân thì làm sao cũng thường thua bàn đầu, có lẽ nhà vô-địch hoàn-cầu muốn đánh như vậy đặng tìm chỗ yếu của kẻ nghịch mình, nên mới để cho Allison ăn 7/5.

Qua bàn nhì Cochet đánh hay vô cùng : nào drive, revers và lobs lợi hại đem ra hết. Hiệp nầy Allison một vi phải lo thủ hoài. Allison thủ hay lắm song không cránh khỏi thua 7/5.

Bàn thứ ba Allison thấy vẽ mệt nhiều, trái lại Cochet hăn hái thêm lên đánh rất tài thắng 7/5 nữa. Quả hiệp tư Cochet có hơi yếu sức, tuy vậy Allison không làm gì nổi, chỉ thấy một bài học hay nữa. Tứ fấy thấy cổ oán, cưu hờn, quyết lòng ăm mưu hại cô. Than ôi cho cái lòng người !

Thầy giáo Võ-Tâm, viết một bức thơ tình-tự, để gởi ngay cho cô, ý thầy muốn cho cha mẹ cô gặp, cho nên thầy giao thơ cho tùng-giả của làng, đem tới nhà cho cha mẹ cô Kim-Chi, chớ thầy không gởi thơ tay, thơ chơn gì rảo !

Bức thơ ấy, lăng đem giao cho ông Kim-Bâu là cha cô Kim-Chi, ông coi rồi sanh giận dữ, kêu bà trao cho bà xem, bà mới kêu cô Kim-Chi mà gan hỏi đó.

Cô Kim-Chi đang khọ cá, với con-ở đang xào thịt, kể bà bước xuống kêu cô giao bức thơ cho cô và nói : « Đó con, thơ của chồng con gởi cho con đó ! » Bà vừa nói vừa tỏ ý giận run, cô Kim-Chi rất hãi - hùng, cô lật đật bốc thơ xem rồi cô buông xuội, tay chơn cô bủn-rủn, bà bèn tiếp nói : « Thôi, con lo làm đi, để tối sẽ hay ! » Đến tối ông-bà và rằng : « Bà mà vì dâu không thương mà giết con thì con đành cam chịu, chớ con có làm đều chi đặc tội cùng bà mà đâu, mà bà mà biểu con khai ! Nếu quả là con có lỗi to, thì dầu thế nào con cũng không dám giấu bà mẹ, xin bà mà xét lại cho con nhờ. Con cũng biết : *Già thù bất cáo phụ mẫu, kỳ tội chí trọng*, có lẽ nào con đem dạ trên bộc trong dâu, đem tấm thân già đáng ngán vàng của con mà gởi cho phường thất giáo, mèo mả gà đồng hay sao?! Xin bà mà xét lại giùm con ! »

Ông Kim-Bâu đã cầy roi và nói « Mầy khai không thôi mầy chết, tang cờ sờ sờ, tình-nhân của mầy gởi thơ cho mầy đây, mầy còn chối nỗi gì nữa ? »

Còn nữa

RẠP HÁT BÓNG

CASINO DE SAIGON

từ bữa THỨ SÁU 5 AOUT

đúng 21 giờ 15

Lần thứ nhứt chớp bóng

CÔN QUỈ SÁT NHƠN

(Fantomas)

Phim trinh-thám, cách sắp đặt điển tuồng rất tinh xảo, những người đóng vai tuồng đều là người thiện nghệ, nên làm thành ra một

Tấn tuồng xuất sắc
coi mà mê mẩn
!!! Tấn tuồng hay hơn
hết trong lúc nầy !!!

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 2 Août 1932.

	Ách	Bán
Nhà-nước.	10F 00	10F 00
Ngân-hàng Đông-pháp[1] . .	9 86	9 88
Banque Franco-Chinoise . .	9 86	9 88
Financ Fse et C.	9 86	9 88
Hong kong Shanghai	9 86	9 88
Chartered-Bank.	9 86	9 86
Sté Annamite de Crédit . .	9 86	9 86

MÈ CỐC

Giá chợ đến nhà-máy Cholon, bao lấy tuồn qua lại 68 kilos

Paddy pour riz de choix. . . .	2p28 à 2p33
Paddy pour riz numéro 1. . . .	2.25 à 2.30
— n. 2 ordre Japon	2 05 à 2.10
— n. 2 ordre Java.	2 15 à 2 20
Paddy alimentaire.	1 98 à 2 03

CHA MẸ HỌC-SANH NÊN BIẾT

Vì tâm tiền bạc eo hẹp, tiền mất tật mang kiếm thuốc không nhằm, mà DẠY ĐỜ ĐỪNG ĐẠNG, thì các ông nên biết

TRẦN-MINH HỌC-ĐƯỜNG

-:- LONG-XUYÊN -:-

vì nơi ấy tiền thuê nhà đã rẻ, còn có **118, 128, 138, 148, 158** mỗi tháng, tùy theo lớp nầm, tư, ba, hai hay là nhứt (C. Sup).

NGÀY TỰU TRƯỜNG : **1er Aout 1932**

Rượu DUBONNET

là rượu b/ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN

Compagnie Optorg. — SAIGON

AGENCE IMMOBILIÈRE DE L'INDOCHINE

211 213 Rue Catinat et Angle Rue d'Espagne

-:- SAIGON -:-

Telephone 895

CODE LUGAGNE INTERNATIONAL

A. I. D. L. I.

MUA BÁN. Nhà cửa, vườn tược, ruộng nương, đất cất, nhà vườn, phố, hàng buôn. Cho mướn nhà vườn, nhứt là phố, gần đủ hạng, tại Saigon, Dalat, Cap Saint-Jacques v. v. Cho vay cách giản tiện có thế chắn. Lãnh cai quản hốt lợi. Lãnh cai quản nhà cửa. Lãnh cai quản vườn tược. — Lãnh kiểm soát vườn tược. Đổi chác và giao thông.

Xin hãy đọc nơi bài DE LA SOUCHERE.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẶT DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000 000 lượng (Thượng-Hải)

và 8 000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP.-:-SAIGON số 26, đường Chaigneau

Chi nghánh ở tại Hanoi số 19 đường Bo gne Desbordes

Muốn lập vốn
Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM

— Vé 1.000 đồng —
mỗi tháng góp 8 đồng
— Vé 500 đồng —
mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng
mỗi tháng đóng 2 đồng

Mỗi tháng đều có trúng số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãn hạn giao kèo Hội trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chồng tôi sẽ giải nghĩa rõ các điều-lệ, cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

NÊN LƯU Ý : Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quản lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

I. MANG TIẾNG THỊ-PHI

(Tiếp theo)

« Đó, con gái lành, con nên, con tốt, của bà đó đa; vậy mà thuở nay bà thường khen con bà ngoan lắm ! Phải !, ít lâu đây nó thành gái ngoan cho bà coi; không chồng mà chửa, nó là gái ngoan cho gì? Con gà, bồn phận làm mẹ là phải dạy dỗ, răn-be nó, con gái hư, thì mẹ nó cũng không ra gì; tôi nói cho bà biết, bà xem vừa hết bức thơ, thì mặt xanh, mặt tái, bà giận lắm, giận run, cho nên bà tính đi kêu hỏi cô Kim-Chi lập tức.

Cô Kim-Chi là một người con gái tuyệt đẹp, bề nữ công thật là đúng-đắn, phía nữ hạnh cũng hoàn-toàn. Có học đôi nghiên-bút, theo tới cô bằng Sơ-học Pháp-Việt cũng là khá. Ông và bà Kim-Bâu chỉ có một mình cô, nên yêu-dương cô lắm, cô không phải như hạng gái thường tình, thấy cha mẹ yêu mà làm nũng. Cô được cha yêu, mẹ mến, xóm diềng đều chuộng, là bởi : trên cô thờ cha mẹ hết lòng thành kính, còn đối với cô bác, chòm-xóm, bà-con, cô đều giữ dạ khiêm-nhường. Cô có sắc mà lại có tài, có công-ngôn mà lại có dung-hạnh. Người đường ấy, sắc tài như thế trách nào tài mạng chẳng lưỡng tương phương ? Hồi cô còn đi học, được trên thầy yêu, dưới bạn mến, lúc cô về nhà gia-quyến lại chuộng-chiều. Con người mà được hưởng cái hạnh - phúc gia - đình như thế, thì cũng là toại nguyện rồi. Cái gia-đình của cô như thế cũng là được hạnh-phúc hoàn-toàn lắm vậy !

Lạ gì gái một lớn lên, như cái bông thơm, ai thấy cũng muốn ngửi, muốn hễ; có Kim-Chi cũng vậy, bon rai trong làng thêm lắp lém, bỏi đó cho nên, khi cô đi đâu, bất luận là xa hay gần cũng đều có bọn trai tơ ở trong làng đi theo « giữ cọp ». Cũng có lắm lúc có cho một vài bài học hay cho bọn ấy; hỏi vậy cho nên bọn đó cô oán, quyết tìm kế hại cô cho được mới nghe, mà bị cô không để lòng dạ tiểu-nhân của bọn đó, nên cô mới lắm tay chồng nó.

Thầy giáo Võ-Tâm dạy ở trường Phước-lý là người có chút học-thức cho, thế mà thầy cũng đi chọc, ghẹo cô Kim-Chi, khiến cho cô phải cho thầy hay cô không gởi thơ tay, thơ chơn gì rảo !

Bức thơ ấy, lăng đem giao cho ông Kim-Bâu là cha cô Kim-Chi, ông coi rồi sanh giận dữ, kêu bà trao cho bà xem, bà mới kêu cô Kim-Chi mà gan hỏi đó.

Cô Kim-Chi đang khọ cá, với con-ở đang xào thịt, kể bà bước xuống kêu cô giao bức thơ cho cô và nói : « Đó con, thơ của chồng con gởi cho con đó ! » Bà vừa nói vừa tỏ ý giận run, cô Kim-Chi rất hãi - hùng, cô lật đật bốc thơ xem rồi cô buông xuội, tay chơn cô bủn-rủn, bà bèn tiếp nói : « Thôi, con lo làm đi, để tối sẽ hay ! » Đến tối ông-bà và rằng : « Bà mà vì dâu không thương mà giết con thì con đành cam chịu, chớ con có làm đều chi đặc tội cùng bà mà đâu, mà bà mà biểu con khai ! Nếu quả là con có lỗi to, thì dầu thế nào con cũng không dám giấu bà mẹ, xin bà mà xét lại cho con nhờ. Con cũng biết : *Già thù bất cáo phụ mẫu, kỳ tội chí trọng*, có lẽ nào con đem dạ trên bộc trong dâu, đem tấm thân già đáng ngán vàng của con mà gởi cho phường thất giáo, mèo mả gà đồng hay sao?! Xin bà mà xét lại giùm con ! »

Ông Kim-Bâu đã cầy roi và nói « Mầy khai không thôi mầy chết, tang cờ sờ sờ, tình-nhân của mầy gởi thơ cho mầy đây, mầy còn chối nỗi gì nữa ? »

Còn nữa

FEUILLETON N° 2 DU 2 AOUT 1932.

TÂM-LÝ TIỂU-THUYẾT

Gu'o'ng trong giá sạch

(MỘT THIÊN TRƯỜNG HẬN)

của T N Q D.

MỘT năm mùng tháng cọ, bọn lâu
THIÊN hạ ai ai cũng dặm đầu.
TRƯỜNG trải ngàn năm vầy qua tháng rọ,
HẬN lưu-giang ác, áo lòng sao

Nên tưởng đến hai chữ « Đồng-bào »

Hồi Nam kỳ Cựu-tế ... đến ... cho ... báo ... rằng: ăn uống ... nhưng có ... cho anh em chị em nên nhớ ... trước khi đi bước nỏ ... xin hãy tưởng hai chữ đồng-bào giúp cho Annam, tức ... cho nước nhà vậy.

Hiện nay có một ít người Annam ... tưởng tới hai chữ đồng-bào ... Annam mà ăn uống ... nên sự buôn bán được thạnh-hành; bởi lẽ ấy mà khách ... bang được ... thêm. mỗi mỗi đều bắt chước Annam ... còn mà ... cho mỗi bao nhiêu tiền của chúng ta xài đó đều rồi theo dòng nước mà ra biển bảo hết rồi, chúng ta đều c... đ... tới.

Ấy ... nồng trà tiền, vui lòng, mà lại được làm nghĩa, có tiệm ông Ng.-văn Đáo, số 31-33 đường Sabour in chịu ... 10% tiền thâu mỗi ngày bỏ vào quỹ cứu-tế nạn-dân; (5% về phần thất nghiệp, 5% về phần bão lụt Trung kỳ), và mỗi buổi chiều thứ năm và thứ bảy từ năm tới 10 giờ, có ... ca giúp vui cho quí khách. Xin ... Đa tạ! Đa tạ!

Có ... Thiết đờn tranh trên hãng ... dìu đờn và ca giúp vui

DÂY BANG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (échornes) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Bồi-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho quí ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới gởi qua thêm.

Xin quí ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NG.-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard.
SAIGON

Muốn chữa khỏi bệnh:
Sốt-rét-cách-nhựt và bệnh
SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC
nên uống thuốc
QUINOFORME
Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh
... dùng ở trong các ...
... PARIS

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngăn tức, sau khi ăn cơm rồi chăng? Quí ông, quí bà ... chua xót, nhứt đầu, chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi, lưỡi đóng trắng, hơi thở hôi ... thối miệng, sình bụng không? Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt bợn dạ, buồn mửa, khi thì tháo dạ khi thì bón không? ... đau mỏ ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hào hển, ban đêm tức tưởi, chiêm bao ngủ không được chăng? Phải nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông, quí bà hết sự đau ... ấy và các chứng bịnh nó làm ... qui ông qui bà chịu nhọc cả ... vì thuốc bột POUDRES DE COCK ... cho tì vị huờn lại như cũ rất ... Uống thuốc bột POUDRES DE COCK ăn cơm ngon, vật thực bảo ... hóa cũng dễ, ngủ tương lục phủ ... đầu, óc, gan, thận, phế phủ ... thông đồng, tinh thần tráng kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Quí ông, quí bà ai ai ... đau tì vị, yêu thì uống thuốc bột POUDRES DE COCK ... nó dễ mà trị bịnh ấy.

... thuốc bột POUDRES DE COCK đựng trong hộp thiết để bán trong ... tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành JEUMONT, tỉnh Nord.

Si vous désirez que vos enfants soient **bien instruits** et **bien élevés.**

Confiez les

au LYCÉE LIBRE HỒNG-BÀNG
70, RUE JULES FERRY, — HANOI
Toutes classes jusqu'au Baccalauréat
dirigé par:
Mr J. L. LEURET LE FERRON
Chevalier de la Légion d'Honneur,
Licencié ès Lettres — Philosophie,
Ancien élève de l'École Normale Supérieure libre de Paris,
Ancien Chef du Service de l'Assistance Sociale de l'Indochine près le Gouvernement général

N. B. — Le Lycée libre se charge des internes qui seront placés dans des familles honorables sous le contrôle et la surveillance immédiate du Directeur du Lycée. (Prix de pension selon la catégorie choisie)

MỘT TRƯỜNG TƯ-THỤC TO SẮP MỞ Ở GIỮA THÀNH-PHỐ HANOI
Lycée Libre HỒNG-BÀNG
HỒNG-BÀNG HỌC-HIỆU

Nhà to rộng rộng, có đủ khí cụ dạy học và thí nghiệm, có thư viện, có nhà ... học sinh. Dạy cả nam nữ học-sinh, có từ lớp đồng-ấu (Enfantin) đến bậc tú tài (Baccalauréat), chuyên dạy thi các kỳ thi.

Các Giáo-sư nhà Tây và Annam có nhiều bằng cấp, tốn tâm, rất am hiểu sư dạy.

Quản đốc: ông Leuret le Ferron, Cử-nhân khoa Văn chương Triết-học, trước ở trường École Normale Supérieure libre de Paris và trường Sorbonne; ... làm ở phủ Toàn-quyền có đến thuyết hơn 100 lần và lập được nhiều hội Trường ... trong ... ở Bắc.

NGÀY KHAI TRƯỜNG: 1er SEPTEMBRE 1932

Ai xin học hay ... thì ... thơ để:
Mr J. L. LEURET LE FERRON
Hôtel Splendide, ... des Boulevards Henri Rivière et Gazeau ... Hanoi
Và nhớ đính theo có trả lời

CHỨ TỐN
... muông ngựa ... thân
CHO KHỎI ĐAU
NHỨT LÀ
Khỏi ... đau ... phổi
yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC ... ... VALDA

Hơi thở ... thông ... Khỏi ... cảm ... thương hàng ... được ... đây ... hay là ...

Thì cũng Khỏi lo đau
Con có đau:
Số mũi, Khan cổ, Khao tiếng đồng lãnh ... thì cũng ... thuốc
PASTILLES VALDA
ngậm thông ... lầm.
Mà phải ... mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm
Coi cho kỹ trên nắp hộp có biểu chữ
VALDA
...

Vừa khéo vừa kỹ

Đã lâu, chúng tôi và ... chuyên về đường thợ - ... tranh làm nhà-cửa và đình miễu, ấy là ... sở-trường. Bất-luận muốn làm bất ... ấy chi, chúng tôi cũng sẵn có ... hoàn-thành rồi đem tới dựng. Lại cũng có đóng bàn tủ nhiều kiểu khéo đẹp và kỹ-lưỡng, ai dùng cũng được vừa ý và khen ngợi. Nhứt là đóng toàn bằng cây danh-mộc.

Vậy mong đồng-bào xa gần đều mọi lòng chiếu-cố, chúng tôi lấy làm hân-hạnh và cảm-tạ lắm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Vĩnh ... Dưỡng
tại gare xe-lửa Lái-thiêu.

Những ai muốn:

Hỏi việc công-danh.
Hỏi việc tài lợi.
Hỏi việc kiện thưa.
Hỏi việc bình hoạn.
Hỏi việc hôn nhơn.
Hỏi việc sanh đẻ.
Hỏi ... về ... đường.
Hỏi việc làm ruộng, lập vườn, làm ...
Hỏi việc mưu vọng.
Hỏi ...

Hãy nên mua cuốn « QUANG-THÀNH-ĐẠI ĐẾ LINH-XĂM » do ông ... Thuận ... Dực Văn, cựu Tri phủ ở Soctrang dịch, do nhà in Union xuất bản ... để dành khi hữu dụng: muốn xin xăm rồi tự bàn xăm, đúng lắm.

Giá mỗi cuốn: 0$40

Bình sang độc

và đường tiểu-tiện của đờn-ông

Là một quyển sách rất có ích để cứu bịnh cứu khổ cho phần đông các bạn thiếu-niên.

Ông Lương-y Trương văn Quế rất dày công soạn ra một cách kỹ-lưỡng tinh-tường.

Giá mỗi quyển 0$90. — Ở xa gởi luôn 1$00.

Có để bán tại NHÀ IN UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA, 57 rue Lucien Mossard Saigon.

LỞ NGỨA
SÂU CHÂN
Hắc lào, ngứa ngáy
bỏng da
... tất cả các bệnh ngoài da muốn chữa khỏi tức khắc thì nên bôi
POMMADE
FLORENTINE
Nên thử ngay, sẽ thấy công hiệu
... phi-thường
Có hàng vạn người viết thơ ...

G. ROCHER
... PARIS

NÊN LƯU Ý

Quí ông, quí bà muốn cho thân thể đặng nhẹ nhàn, tinh thần đặng tráng kiện, thì có ... cho bằng bỏ một ve « *Vạn ứng Nhị Thiên Đàu* » trong túi, khi lên xe, lúc đi đàng, dùng mà thoa và ngửi, đã thông hơi thở, lại trừ đặng những bịnh bất kỳ. Nếu muốn vừa lòng thì lúc mua mà dùng, xin hãy xem cho kỹ, kẻo lầm thứ giả.

NHỊ THIÊN ĐƯỜNG
47 -:- RUE DE CANTON -:- 47
CHOLON

Các cô có em!
HÃY CHO CÁC EM NHỎ CỦA QUÍ CÔ
ĂN SỮA ... CÓ ĐƯỜNG
NESTLÉ

HIỆU
con chim
là một thứ vật thực rất lành,
rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac Mahon ... sách dạy nuôi ... con nít bằng ... của Quốc ... Doc sĩ Vidal — Quí Bà ... gởi tặng.

VÀI CÂU PHÊ-BÌNH VỀ CUỐN SÁCH
HỌC LÀM PHÁP VĂN
CỦA ÔNG TRẦN-VĂN-THẠCH, PHÁP-VĂN CỬ-NHƠN

« Chỉ đành rành vì ông Thạch là người .... có dạy, nên biết luật mẹo nào khó, thường học ... rõ không hiểu, mà chỉ ngay .... »

« Công nhiều ... Sách có bàn về đợi-danh-từ (*pronoms*), về trạng-từ (*adverbes*), giới-từ (*prépositions*). Chận tiếng kết có ích lắm.

« ... Annam ráp tiếng một làm câu, nên không quen dùng chữ kết; je viens *à* Saigon; — je viens *de* Saigon; — c'est fait *par* lui; c'est fait *pour* lui.

« Khoản động-từ (*verbes*), sách « Học Làm Pháp Văn » chỉ cách dùng thì (*temps*). Annam học mẹo cho chận này khó hết sức, vì tiếng Annam không cần phải dùng thì. . .

« Đoạn nhì *lối viết văn* cũng có công nhiều, chỉ rõ: cách nào tránh những câu *il y a* hoài, *fait* cũng là *chose*. Langsa nói: *dire une chose, manger une chose, boire une chose, quelque chose, autre chose* .... Ông Thạch cũng dạy cách tránh mấy tiếng này, chỉ cách sửa câu dài làm cho ngắn, nặng đổi nhẹ.

« Tôi tiếc chẳng chiết được hết cuốn sách của ông Thạch vì câu nào cũng hay. »

(*Đồng-Nai, ngày 1er Mai 1932*)

« Cuốn sách này rất có bổ ích chẳng những cho các bạn học-sanh, mà lại cũng có thể bổ ích cho người lớn, chẳng những có lợi cho sự học làm Pháp-văn, mà cũng có lợi cho sự học làm văn quốc-ngữ. »

(*Trung-Lập, ngày 16 Avril 1932*)

Có bán tại:
IMPRIMERIE DE L'UNION
57, rue Lucien Mossard -:- Saigon
IMPRIMERIE ĐỨC-LƯU-PHƯƠNG
158, Rue d'Espagne Saigon
Ở xa gởi thơ cho:
M. TRẦN-VĂN-THẠCH
76, Rue de Champagne Saigon

Mỗi cuốn: 0$90 — Gởi mang-đa 1$10

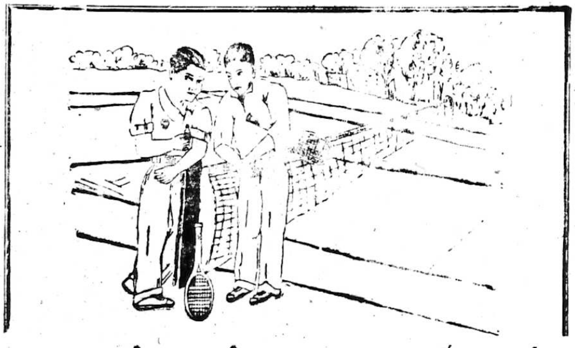

HAI «VẬN ĐỘNG GIA» VẤN ĐÁP

— Cha chả! sao tôi đánh chơi có mấy hiệp, mà nghe trong mình rủ liệt, đầu nặng, mệt lòa, mệt thở không ra hơi, còn bạn coi khỏe quá. Tại sao vậy bạn?

— Tại bạn yếu, hồi trước tôi cũng vậy đa. Nhờ có anh em chỉ biểu mua thuốc « *HUYẾT-TRUNG-BỬU* » của Nhị-Thiên-Đường uống và mua « *VẠN-ỨNG-NHỊ THIÊN-ĐÀU* » thoa, nên bây giờ tôi mới đặng như vầy đây.

— Thiệt vậy sao bạn?

— Thiệt chớ, bạn tưởng tôi nói chơi sao, « *HUYẾT-TRUNG-BỬU* » là một thứ thuốc có thể làm cho mình thêm sức mạnh mẽ, tráng kiện tinh thần, điều hoà huyết mạch. Còn thứ dầu Nhị-Thiên-Đường dùng đến thần tình nảo, bá phát bá trúng, công hiệu như thần. Hai thứ thuốc nầy rất đại hữu ích cho các vận động gia, thể thao, thể dục vậy.

Bạn cứ mua uống thử, rồi mới là biết lời tôi nói thiệt.

Tự Đức lần thứ 447

HIỆP-NGHĨA TIỂU-THUYẾT

俠義小說

Tục Tiêu Ngũ-Nghĩa

續小五義

(Tiếp theo)

HỒI THỨ MỘT TRĂM HAI MƯƠI HAI

Tiêu-Hồ hồi thăm ra Đồng-quan báo tin. Tương-Bình soi kế, đón các xa cầu người.

Về đến Lai-hoa-thôn rồi, liền hối gia-nhơn khiến Lư-Phương vào chẩn thọ-phòng để nằm trên giường Đinh-đô-Huê với và viết thơ sai Tiêu-Hồ mau đến Đồng-quan mà thỉnh Tương-Bình.

Tiêu-Hồ đem thơ tới Đồng-quan, nói rõ lai-lịch rồi qua khải Đồng-quan đi thẳng đến Mã vi-giang mà báo tin.

Tương-Bình kêu vào bỏi rõ tình do Lư-Trân nghe tin cha như vậy thì thất kinh mà chết giấc; ai nấy đều xúm lại kêu gượi Lư-Trân tỉnh dậy. Triển-Chiêu bèn nói với Tương-Bình rằng: « Tương tư-cơ, bây giờ chúng ta phải lo cách nào mà đoạt Hám-không-đảo lại, chớ không lẽ mà để vậy hay sao » ?

Tương-Bình nói: « Lão-độ có bỉ đâu được chỗ ấy bề mất đi thì dễ chớ lấy lại thiệt khó ». Hai người thì bàn luận với nhau, còn Từ-Khánh thì chỉ cứ hu hu khóc mãi.

Tương-Bình thấy vậy thì nói với Từ-Khanh rằng: « Bây giờ mà Tam-ca nó khóc cho đến chết đi nữa cũng chẳng có ích gì; phải lo làm sao mà đoạt Hám-không-đảo lại cho được, đặng mà làm cho mát mặt Đại-ca kia chớ ».

Rồi đó Tương-Bình bèn bảo Nam-Hiệp, Từ-Lương và Vu-Nghĩa đem ấn-tín về Kinh đô trước, ra mắt Bao-Công mà bẩm rõ hết các việc; còn Ngũ Hổ thì tuốt lên Ngọa-hổ-cầu mà thỉnh Bạch Long. Dặn có một bọn quân giặc mà đã bắt được đó thì giao cho quan trấn tại Đồng-quan giữ gìn mà chờ Thánh-chỉ; lại dặng đó phải cho cẩn thận hết lòng mới được, còn bình tướng Quân-sau thì phải ở tại chỗ ấy mà đồn trú, rồi dắc hết bọn Từ-Khánh, Hồ-tiểu-Ký, Hồ-Liệt, Đặng-Bưu, Lý-Trân, Nguyễn-Thành, Sử-Văn, Lữ-minh-Mậc đi theo; còn Lã-si-Mậc thì để ở lại đó, hiệp với Vu-Xa và Hồng-thiên-Cầm mà rèn tập cai, hễ nhập-thủ-chuy với nhau; kỳ dư bao nhiêu thì phải đồng làm hiệp lực thủ hộ Đồng-quan; duy có Lư-Trân chẳng cần nói mà ai ai cũng biết thế nào anh ta cũng quyết theo về, Bạch-vân-Sanh cũng vậy, cũng quyết coi theo về Hám-không-đảo mà báo cừu cho được mới nghe.

Triển-nam-Hiệp lại hỏi Tương-Bình rằng: « không biết Hàng-lộ-Trùng với Hám-không-Đảo có cứu oan chi mà nó làm như vậy » ?

Tương-Bình nói: « Lúc nọ nó ăn cắp đồ của Hám-không-Đảo, tôi có đánh đòn nó rồi đuổi nó đi, nên nay nó mới làm như vậy chớ gì ».

Triển-nam-Hiệp nói: « Vậy thì chúng ta phải bắt cho được thằng khốn ấy banh da xẻ thịt mổ ruột moi gan nó ra mới để nư gận ».

Tương-Bình nói: « Thằng khốn ấy, mốn bắt nó giờ nào thì bắt, chớ có khó gì ».

Rồi đó Tương-Bình dặn lãnh chúng nhơn tuốt lên Lai-hoa-thôn. Có người cưỡi vào phi báo, anh em họ Đinh ra ngoài nghinh tiếp; hai bên làm lễ ra mắt nhau xong rồi, Tương-Bình liền bỏi thăm bịnh tình của Lư-Phương lành dư thế nào ?

Hai anh em họ Đinh nói: « Hiện dương rước thầy điều trị, đã khá được nhiều, không đến đỗi phải lo chi cả ».

Chừng ấy ai nấy mới là bớt lo, liền dắc nhau vào đến thọ-phòng. Ngó thấy Lư-Phương còn nằm hôn mê, Tương-Bình trong lòng lấy làm đau đớn, còn Từ-Khánh thì khóc rống lên, duy có Lư-Trân thì lại càng khóc xiểu cho đến chết đi sống lại đôi ba lần.

Trong dây phút, Lư-Phương lần lần nhường mắt mở ra, ngó thấy Tương-Bình thì lấy làm mừng rỡ. Tương-Bình liền bước lại gần mà nói rằng: « Xin Đại-ca mựa chớ ưu phiền, hãy rằng thuốc men mà bảo trọng lấy tinh thần, có hộn em về đây thì làm gì cũng giết sạch lũ cướp ấy mà đoạt thuốc Hám-không-đảo của chúng ta lại cho được, thiệt chẳng khó gì ».

(Mai tiếp).

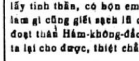

VIN

TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* **RIF chế ra**

Thứ thuốc rượu nầu là vị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là beo nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhứng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngáu xuân đã thôn mãn, hễ uống rượu nầy vô, thì đi đứng cử lân thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ lại mấng hơn xưa

Còn con nít liệt nhược, đau bịnh mất máu, có huyết bạch, có chứa, nhứng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ làm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinoise 190-192, Rue des Marins, Cholon.

Có để bán tại nhà in Union

Nhân vì thấy quyển « **PHỤ-KHOA TẬP-ĐỘC** » của ông thầy thuốc Trần-vạng-Kim soạn ra, rất có ích cho hàng phụ-nữ, có cái công-dụng rất lớn cho chị em bạn gái nhà ta, nên hiện giờ tại nhà in Union cũng có để bán nữa.

Từ nay đến 31 Mai 1932: giá đặc-biệt mỗi quyển 1$00. Ở xa gởi mua phải thêm một cái tiền cước-phí.

Ai muốn mua xin cứ để thơ ngay cho:

Imprimerie de l'Union
57, Rue Lucien Mossard, 57
Saigon

Institution *VOVAN*

CANTHO

Thi Tiểu-học và bằng ngày 30 Mai 1932: 29 Trò đi thi đậu cả 29 có Mention Français

Thi sơ-học cấp-bằng ngày 6 Juin 1932: 31 trò trúng tuyển

Trường có năm thứ nhứt (1re Année du cycle primaire supérieur). Trò nào học mẫn năm được thi vào năm thứ hai (2e Année) các trường trung đẳng Nhà-nước. Bổn trường hết lòng chăm nom cho học sanh được tới nơi tới chốn.

Trường có lớp C. Spécial là cốt để cho học sanh đã học lớp nhứt hay là đã có sơ-học cấp bằng rồi, chuyên rèn về pháp văn và toán-pháp đặng để hễ thi cử vào trường lớn. Ngoài trường có lại có Thầy Toán dạy nữa.

Xin nhớ ngày tựu trường: *1er Août 1932 nhằm 29 tháng Sáu Annam.*

Directeur: **Ng.-v.-Thương**

DÔNG-DƯƠNG HỌC-ĐƯỜNG

(Trường cũ Huỳnh-văn-Chợ)

***Avenue de la Marne* -:- CHOLON**

NGÀY TỰU TRƯỜNG 1er AOUT 1932

-:- TIỀN HỌC -:-

Cours Supérieur	ở trong	10$00			
	ở ngoài	7 00			
1re ANNÉE	ở trong	21$00	3e ANNÉE	ở trong	25$00
	ở ngoài	9 00		ở ngoài	13 00
2e ANNÉE	ở trong	23$00	Classe Depôt	ở trong	26$00
	ở ngoài	11 00	1re ANNÉE	ở ngoài	14.00

Thơ xin học, và tiền học xin gởi cho ông Giáo sư:

HUỲNH-VĂN-VÀNG.
Ecole Indochinoise.
Avenue de la Marne — CHOLON.

AUX JEUNES MÈRES

Pour procurer à l'enfant un sang riche, il faut lui donner du lait riche, et, seule une alimentation rationnelle permettra à la maman qui nourrit de faire face aux exigences de la nature. L'essentiel pour elle n'est pas de beaucoup manger, mais de bien manger, c'est-à-dire de choisir, de sélectionner les aliments et d'écarter délibérément ceux qui, bien qu'agréables, sont ou nécastes ou de digestion malaisée. Pris comme base de l'alimentation journalière, adopté comme premier repas, comme goûter, et le plus souvent possible comme adjuvant au repas du soir, le Phoscao fortifie la maman et lui permet de donner au nourrisson un lait sain, riche, fécond, véritable philtre de santé. Le Phoscao, aliment complet, est indispensable à la mère qui dépense pour deux; il lui conserve toute son intégrité physique et assure à enfant une robuste santé.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des fonctions digestives

Le plus exquis des déjeuners — *Le plus puissant des reconstituants*

167

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

MANUFACTURE SAIGONNAISE
DE
CARREAUX & MOSAIQUES
Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI **SAIGON**

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dáng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.
Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắt (*Adresse télégraphique*): **MASACAMO. - SAIGON**

VỪA RA THONG THẢ
hãng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui.
gân trại binh tập Ô-ma.

Pensionnat

« HUỲNH-KHƯƠNG-NINH »

Nº 61 Rue d'ARIÉS. — SAIGON

SƠ HỌC-SANH ĐẬU CÁC KỲ THI TRONG NĂM 1932

Certificat d'Etudes élémentaires indigènes:
69 trò đậu trọn và 10 trò đậu « Mention Français »

Certificat d'Etudes primaires franco-indigènes:
58 trò

Brevet Elémentaire và Brevet d'Enseignement primaire supérieur:
12 trò

Diplôme d'Etudes primaires supérieures franco-indigènes:
13 trò

Tại trường có dạy đủ lớp sơ-học và trung-đẳng, từ lớp Enfantin đến lớp 4e Année. Muốn xin vô học phải nạp một tờ khai-sanh và một cái Certificat de scolarité hay là livret scolaire.

Bổn trường sẽ lập một lớp riêng để cho các học-sanh thi Diplôme hồng kỳ thuở đặng học mà thi lại kỳ nhì. Có Thầy dạy hay, học-sanh học mau khá lắm.

Ngày tựu trường: 1er AOUT 1932

Xin gởi thơ xin chỗ học sớm sớm, kẻo hết chỗ ở trong.

HUỲNH KHƯƠNG-NINH
SAIGON

ESSENCE
LOTION
POUDRE
SAVON
BRILLANTINE

TÂT THƯỢNG HẠNG

ADOREIS

Gellé Frères Paris

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỌ.

IMPRIMERIE DE L'UNION LÊ-VĂN-VÀN
Directeur-Gérant — SAIGON — 57, RUE LUCIEN MOSSARD
57, Rue Lucien Mossard — Saigon

Feuilleton n° 59

Giang hồ hào hiệp

Nói về nhơn vật Lãnh vì bí mật của hội-đảng, cô quan hệ thế đao nhơn tâm, bổn truyện nầy như đèn sáng soi chỗ tối tăm, xin độc-giả để ý.

HỒI THỨ MƯỜI BẢY

Thấy hiệu cờ, tôi nhà kiếm ngựa
Gặp Trang-chủ, biết kẻ giúp tiền.

(*Tiếp theo*)

Hầu-Thất mới tới lấy bạc ra xài, không bết số bạc của ai ám trợ, doạn Hầu-Thất lấy bạc mướn xe ngựa, khiến Chử-tam-Nhi đánh xe ra đi, xe chạy tới phía núi Vân-long trông thấy một nhà kia kéo lá cờ trên nóc, xem kỹ là cờ hiệu Con Rít, biết hiệu cờ của bọn Mãi-giải trộm ngựa của chàng chàng muốn tới cảnh nhà có lá cờ kia kiếm ngựa, chàng bèn khiến Chử tam Nhi ngừng xe lại, do hỏi tánh danh của chủ nhà kia (nhà có lá cờ), Chử-tam-Nhi chạy tới lối xóm hỏi thăm, thời lân-nhơn mách bảo lai-lịch chủ nhà kia đã rõ:

Theo như lời lân-nhơn thuật chuyện lại, chủ nhà ka là Đơn-tam-Anh, Tam-Anh q ở Tùng-giang, đỗ-đệ của Mã-nhựt-Thiên là bọm trộm cỏ tiếng, bởi Tam-Anh mồ côi cha năm tuổi Mã-nhựt-Thiên nuôi dưỡng Tam-Anh làm con, doạn Tam-Anh tuổi đã trưởng thành, học nghề võ với Mã-nhựt-Thiên thiệt giỏi, dưỡng-lỗ hành ra đồ đệ, Tam-Anh gọi họ Mã là Sư-phụ của mình, sau Mã-nhựt-Thiên qua đời, Tam-Anh thọ tang phục như con ruột họ Mã một thời.

Mã-nhựt-Thiên sanh hai nàng con gái, hai nàng đã xuất giá lấy chồng, chồng người con là Phan-tử-Long, một tay lợi hại trong Giao-hội chồng ngươ em là Phan-Tử làm Độ-sát-sát tại Huyện-nha, hai chàng bạn rể có lòng xấu cả hai, đối với Đơn-tam Anh lạnh nhẫn, bởi Mã nhựt-Thiên đã chết, để gia sản lại cho Tam Anh (con nuôi họ Mã) tại chàng k a muốn chiếm đoạt sự sản của Nhạc-gia, cổ bảo bạ Đơn-tam-Anh cho chết. Tam-Anh hiểu ý hai chàng làm vậy, sự ở nhà mang họa vào mình, anh ta lập kế bỏ nhà mà đi, lén đem gia sản gởi giấu chỗ khác, con gái họ Mã biết tình bình như thế, hai nàng tới nhục mạ Tam-Anh nặng lời, hai nàng lại bảo cao hương nhứt-Thiên thiệt giỏi, dưỡng-lỗ hành ra đồ đệ, Tam-Anh gọi họ Mã là Sư-phụ của mình, sau Mã-nhựt-Thiên qua đời, Tam-Anh thọ tang phục như con ruột họ Mã một thời.

Mã-nhựt-Thiên sanh hai nàng con gái, hai nàng đã xuất giá lấy chồng, chồng người con là Phan-tử-Long, một tay lợi hại trong Giao-hội chồng ngươ em là Phan-Tử làm Độ-sát-sát tại Huyện-nha, hai chàng bạn rể có lòng xấu cả hai, đối với Đơn-tam Anh lạnh nhẫn, bởi Mã nhựt-Thiên đã chết, để gia sản lại cho Tam Anh (con nuôi họ Mã) tại chàng k a muốn chiếm đoạt sự sản của Nhạc-gia, cổ bảo bạ Đơn-tam-Anh cho chết. Tam-Anh hiểu ý hai chàng làm vậy, sự ở nhà mang họa vào mình, anh ta lập kế bỏ nhà mà đi, lén đem gia sản gởi giấu chỗ khác, con gái họ Mã biết tình bình như thế, hai nàng tới nhục mạ Tam-Anh nặng lời, hai nàng lại bảo cao hương lân, nói Tam-Anh phá tán gia tài của Phụ thân hai nàng hết cả Tam-Anh mang câu sỉ nhục, bèn đem gia sản giao lại cho hai nàng, anh ta giả nội xuất ngoại mưu sanh, thẳng đông tới Nam-kinh trú ngụ, Tam-Anh tự phụ tài lực muốn làm vài việc kinh thiên động địa ma chơi, chẳng ngờ gặp một vị Triều-quan mang tội hàm oan, anh ta phải bẻ bộ người trong cơn hoạn nạn, bởi có quan Ngự-sử là Au-duy-Tuấn, thiệt một vị quan viên trung trực tại triều, ông thấy bọn gian thần là Khanh Vương Vinh-Lộc và Lý-tiên Anh, làm nhiều việc ỷ quyền lộng pháp, ông ta vì chức tracu Ngự-sử, phải thanh tham mấy người ấy về tội khi-quan, chẳng ngờ trai ý Thánh-hoàng, Duy-Tuấn bị phát lưu (đày) Hải-đảo. Đơn-tam-Anh có nghĩa khí khẳng khái, thấy người trung mắc nạn khá thương, Tam-Anh bèn xả thân tùng hành, bộ Duy-Tuấn tới chỗ phát lưu vô sự (sự Duy-Tuấn bị chúng giết dọc đường, phải bảo hộ Duy-Tuấn tới chỗ) vì việc nầy mà Tam Anh nên danh Nghĩa-sĩ, tiếng đồn khắp gần xa.

Đoạn Tam-Anh trở về quê hương, vừa gặp anh em Kiệt-Khuê mừng rỡ, bữ anh em Kiệt-Khuê kêu Tam Anh bằng Gia-thúc, vân là chú cháu một nhà, vì chú cháu xa cách nhau đã lâu, nay gặp mặt lấy làm hoan hỉ, Kiệt-Khuê bèn giới-thiệu Tam-Anh cho Đông-trưởng-Thanh biết, Đông-trưởng-Thanh và Tam-Anh bèn kết ban tri giao.

Khi đó Tam-Anh cất nhà tại Thanh-thảo-trang, bộ gọi bằng Đơn-trang-chủ, sanh nhai chuyên nghề thương mãi, có sự sản ít nhiều, lại thêm ba năm xuất ngoại một lần, lượm được tiền bạc của bọn Tham-quan Trược-phú nhiều lắm, vì Tam-Anh một tay Nghĩa-hiệp, thậm ghét bọn Tham-quan Trược-phú hại dân, cho nên anh ta cướp giựt tiền bạc của bọn ka, để châu cấp cho kẻ bần cùng gia lão ngoài ra lại bố thí cho Tăng-đồ Đạo sĩ, cất chùa miễu thiệt nhiều, xem chỗ hành tàng của Tam-Anh, chỉ lấy bốn chữ «trừ hại cứu dân» làm chủ nghĩa, tại Vân-long-sơn địa hạt, chẳng ai không nghe danh tiếng của Đơn-tam-Anh, nhân dịp bọn Vương-phụng-Châu tới nhà, Tam-Anh sẵn lòng nuôi Phụng-Châu làm Nghĩa-nữ, bởi Tam-Anh chủ ý thành nhơn chi mỹ, đặng Phụng-Châu kết duyên với Hầu-Thất cho xong.

(*Mai tiếp*).

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PILULES PANH KỲ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tủy ; thuốc nầy làm cho thiệt đỏi, làm cho các nước trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh, cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn, các bịnh tới thì lên số và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hãng bào-chế tây

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54 & 56, *đường Bellerin.* — SAIGON

Téléphone nói số 748 — Tên dây-thép : CRÉDITANA

Nhận lãnh tiền gởi không hoàn-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *đồng quan Lanzac*, sanh lời ba phần trăm (3%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có sổ kêu là « ĐỊNH-KIẾU » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *đồng quan Lanzac*, sanh lời đặng bốn phần trăm (4%) mỗi năm. Số nầy để cho người tiện ăng. Rut ra khỏi phải cho hay trước và *compte* sau. Gởi vô bao nhiêu cũng được.

— Nhận lãnh tiền gởi có thời-kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » cho lời năm phần trăm (5%) mỗi năm, nếu gởi một năm trọn. Khi hết kỳ thì rút ra trước hạn-kỳ cũng đặng, nhưng sẽ tiền lời lãnh ba phần trăm (3%) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạn-kỳ vậy. *Compte* gởi có thời-kỳ cũng như vậy.

Mua bán ngân-phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thép.

— Lãnh rã bạc hàng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây.

— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (về cách thức cho vay, xin qui đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).

Cho vay có người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đủ bảo-chứng hiện tại đã.

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG xin lỗi cho qui đồng-bào biết rõ về công việc Nhà hàng hay là buôn bán

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, *Thương-gia Hội-trưởng*,
TRẦN-TRỊNH-TRẠCH, Q. T. *Phó Thương-gia Hội-trưởng*,
TRƯƠNG-TẤN-VỊ, *Chánh Hội-trưởng, Ban Trị sự*.
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Quản-lý Hành-sự*.
NGUYỄN-HỮU-HÀO, Docteur TRẦN-NHƯ-LÂN, J. B. NGUYỄN-TRUNG-VINH, P. NGUYỄN-VĂN-THƠM, NGÔ-TRUNG-TÍNH và VÕ-HÀ-THỊ : *Quản-lý*.

Thương-đình Tổng-lý P. LÊ-VĂN-GÔNG.

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN-VĂN-ĐỐC

Chuyên trị bịnh con nít

91, Đường Verdun. — SAIGON

GIỜ COI MẠCH : Sớm mai : Từ 9 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều : Từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà rất thân chỉ nào có đến rước.

NƯỚC SUỐI THIÊN-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH

Mạc sui của nhà nước Pháp

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhức xương cốt, bịnh nầy mắc đái, đau mình nhức gân, đái có cặt, đau lắc-leó, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE — Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.

VICHY HOPITAL — Nước nầy thì để uống cho tỉ-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LÀM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

LE SURMENAGE DE L'ESTOMAC

Dans notre vie fiévreuse, nous n'avons plus le temps de mâcher, ni d'insaliver nos aliments. Nous avalons les bouchées triples à la hâte telles quelles, et il se trouve ainsi que par la suppression d'une première formalité, nous compromettons, dès le début, le travail de la digestion. L'estomac fonctionnant mal provoque des tiraillements, de la dilatation, des crampes, des renvois, des migraines. Pour supprimer ces douloureux malaises il faut mettre l'estomac au repos. Pour reposer l'estomac sans affaiblir l'organisme, il suffit de suivre pendant quelques semaines le régime du délicieux Phoscao, aliment réconfortant dont l'assimilation n'exige aucun effort puisqu'il est digéré par les estomacs les plus délicats et les plus délabrés.

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners, le plus puissant des reconstituants, le plus parfait régulateur des fonctions digestives. Le Phoscao convient à tous les tempéraments, et son régime est conseillé par tous les Médecins aux hommes, aux femmes comme aux malades, aux convalescents, aux enfants, aux nourrices et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UNE BOITE ÉCHANTILLON

A. DARIANNE & Fils, 19, Rue de la Tour-des-Dames, PARIS (9e)

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

SÁCH HỮU ÍCH

Mấy thứ sách sau này, vì lời đặt để rất nghiêm-chỉnh, không lẩn-lộn lẫn-lộn, không trông-lộn, không đốt-đát, không xen chữ Tàu giọng Bắc khó hiểu, lại chữ quốc-ngữ viết trúng cách không lỗi.

1° Thi Phạm dễ hiểu, có phép đặc làm các lối thơ Từ-tuyệt-ngũ-ngôn, Tứ-tuyệt-thất-ngôn, Bát-cú-ngũ-ngôn, Bát-cú-thất-ngôn, Trước-giả-liên, Liên-hoàn-thi, Tiền-vận-gâm, Song-điệp, Vi-tâm-thi, Tuyệt-bút, Tuyệt-bịnh-ốc, Liên-chi-âu, Mỹ-hậu, Phá-lu, Truyện, Ngâm, Phú, Văn-tế, Ve, v. v. ... quyển rẻ, dễ hiểu và khôi-hài lắt-lẻo dân..... 0$17

2° Cô-thâm-họa thâm (cô-việc trong bí-mật)..... 0 20

3° Truyện-vui (để giúp trẻ thơ đọc có thông việc đời) cuốn 1°..... 0 10

— 2° (cuốn nữa)..... 0 10

Có trữ tại các nhà sách sau nầy:

1° J. VIỆT, 85, rue d'Ormay, Saigon.

2° VĂN, à Bentre-ville.

3° NAM-CƯỜNG THƯ XÃ, à Mytho-ville.

CÁCH TRỊ BỊNH LẬU

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa uống vào trong dâu là là bịnh dưới đau, ăn, ỉa phế phủ, không để nó làm cho bịnh đau một dây mà lắt mà thôi. Bịnh trở lại nặng hơn, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Vậy phải xài ống muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* có cả là một vị thuốc thần hiệu, cứu mạng vì nó làm cho Can, tì phế phủ đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào có hiệu-nấy đồng được hết, nó thêm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tim cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu, đau bao tử mửa, sưng gan, sưng ruột, sưng bao tử, sưng ruột, đau gan, muốn cho chứng bịnh ấy không hề, bịnh huyết suy, giảm gân, giảm xương, bịnh nước tiểu ngọt như có trùng trắng trùng gà đau hậu môn, vì tỉ lỗi và các chứng bị ăn năng hơn nữa, trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Hỏi thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bán chế ở thành JEUMONT (tỉnh NORD).

XÀ BONG
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Quí Bà, quí cô muốn giữ gìn da mặt cho mịn màng, xinh đẹp; khỏi sợ mụn va tàn nhan. Thì có chỉ cho bằng dùng «*Xà-bong Vệ Sanh*» của Nhị thiên Đường ở tại *Cholon* đường Canton số 47, mà rửa mặt mỗi ngày. Nè có em nhỏ, dùng *Xà-bong* này mà tắm thì chẳng hề sanh ghẻ chốc, lạt trắng trẻ dễ thương; dùng mà gặt đỏ thì cảm mạo không phải lợt.

Vật qui khó tìm. Quí bà quí cô nên lưu tâm chỗ đó.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47 -:- RUE DE CANTON -:- 47

CHOLON

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — TẨY SẠCH MỌI VẬT

TA LỌC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỞ-PA-RAY
PA-RI-DI-EN-NỞ

(Salsepareille Parisienne)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hàng bào-chế tây

THANH LƯƠNG

Bán buôn tại số nhà 8, rue Vielongue Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé: 120,000 000 Francs
Réserves au 31-12-30 116.068.464 Frs.

SIÈGE SOCIAL 96 Bd Haussmann PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	THANH-HOA	
SHANGHAI	—HUÉ—	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHÉRY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier

Trade Centres Opérations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

NGƯỜI TA MẠO GIẢ LÀ BỞI KHÔNG HAY SẢN SÓC

Muốn dặng trẻ hoài sơ
Tập đồ thì nên dùng thường thường

CRÈME SIMON

Danh tiếng đã nổi khắp hoàng-cầu và đảm bảo kiết sự hiệu-quả không hề nào dám sánh.

Thứ *Crème* nầy làm cho da trở nên mịn màng, trắng trẻo, nõn nang và tránh khỏi sự chăm chích của ong giông độc trong, nước da lại rõ nên tươi tốc lịch sự vô cùng.

Phấn và *Sà-Bông Simon*

PARIS

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Le meilleur remède connu contre [illegible] depuis 1812

Exigez le nom du Docteur GUILLIÉ

Pharmacie [illegible]

Enterobyl

ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ

THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhà (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã

Thiếu chất ở lá gan.....
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn
Bịnh ngoài da.....
Bịnh ở các xứ nóng.....

E. DEHAUSSY, lauréat đốc tờ khoa vệ sinh, cố nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu ra các công việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÁO CHẾ TÂY

Saigon — Pharmacies MIN, SOUDIENE, BARBEROUSSE, SYMPHAL, FRANCO-ANNAMITE

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

CRESYL-JEYES

ĐỆ TÂY TRỪ BỊNH OAN — LÀM ĐỆ MỚI ĐỘC ĐỊA — ĐẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OAN [illegible]

THIỆT HỮU ÍCH [illegible]

KHÔNG CÓ THỨ LINH NG ĐỊCH TẠNG [illegible]

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI

NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHIP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

[illegible] USINES DU RHONE

THỬ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÔ-TÔ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhờm.

Nó là một vị thần hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tàm.*

NÀY THUỐC CHỨ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Tại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-nhức tứ-tung, bệnh nhức xương, bệnh sưng-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, nay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy càng kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sẽ bóng, huyết mạch không điều hay ngất ngất, mỗi năm nên sơ vài lần THUỐC VIÊN FOSTER

Một Hộp 8$50 — PILULES FOSTER — Hai hộp 16$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

[illegible]